

Корисна модель відноситься до харчової промисловості, зокрема, до виготовлення напоїв, що володіють загальнозміцнюючою та оздоровчою дією, а також до медицини, конкретно до створення чайних зборів із лікарських рослин.

Відомо, що рослини є першим і самим давнім джерелом біологічно активних речовин. Останнім часом значно виріс інтерес до лікарських рослин, оскільки речовини, що містяться в них, відрізняються більш рідкими і більш слабо вираженими побічними явищами при їхньому застосуванні в якості лікувальних засобів. Ці характеристики дозволяють застосовувати їх для підтримуючого лікування, а також у профілактичних цілях при різноманітних захворюваннях.

В зв'язку з цим, на основі лікарських рослин розроблений різноманітний асортимент зборів для готування напоїв загальнозміцнюючої та оздоровчої дії. Відомий рослинний збір, який складається із суміші квіток глоду колючого, трави споришу звичайного і трави хвоща польового [1]. Беруть 2 повні чайні ложки суміші квіток глоду колючого, трави споришу звичайного і трави хвоща польового в співвідношенні 5:3:2, настоюють пів години в 1 склянці окропу і випивають.

Відомий також рослинний збір, що містить мас. ч.: пелюстки суданської троянди (карка де) 45-55; траву звіробою - 15-25; траву материнки 10-20; лист м'яти перцевої 10-20 [2]. Для приготування фіто суміші беруть підготовлену здрібнену сировину в наведених пропорціях, змішують, фасують і запаковують. Заварюють фіточай як звичайний чай окропом 1 фільтр-пакет у склянці (бажано у термосі), настоюють не менше 15 хвилин. Напій вживають у теплому стані до трьох склянок на добу.

Найбільш близьким по технічній суті та результату, який досягається є рослинний збір, який містить (мас. %) [3]: листя м'яти холодної 10,8-11,1; плоди глоду 11,1-12,0; корені і кореневища валеріани 10,8-11,1; корені цикорію звичайного 16,8-17,5; трава материнки 7,9-8,3; трава звіробою 11,1-12,0; трава хвоща польового 15,6-16,0; плоди горобини чорноплідної 16,0-17,0. Трав'яний чай готують у вигляді суміші, подрібнений, розфасований в пакетики для разової заварки вагою 1,5г. Готують напій шляхом заливання 1 пакетика 1 стаканом окропу (100-150мл), настоюють протягом 10-15хв. Отриманий напій приймають усередину по 1 чашці 2-3 рази на день протягом 1,5-2 місяців.

Недоліком зазначених засобів є невисокий вміст біологічно активних речовин, а також складність готування суміші.

Зазначені збори із рослинної сировини недостатньо ефективні, тому що в них відсутні природні рослинні компоненти, що у сполученні з іншими рослинними компонентами більш активно сприяють процесові загального зміцнення та оздоровлення організму людини при серцево-судинних захворюваннях.

В основу корисної моделі поставлено завдання удосконалення трав'яного чаю №9 як загальнозміцнюючого та оздоровлюючого засобу для організму людини при серцево-судинних захворюваннях, у якому за рахунок добору компонентів рослинного походження і їхнього кількісного співвідношення забезпечується більш висока ефективність збору з погляду загальнозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на організм людини.

Поставлене завдання вирішується за рахунок того, що трав'яний чай №9, який містить плоди глоду криваво-червоного, траву хвоща польового, кореневище валеріани, траву м'яти перцевої, траву материнки, траву звіробою, згідно корисної моделі, додатково містить листя берези, листя мати - й - мачухи, листя суниці, плоди шипшини, траву деревію, квіти ромашки, листя шавлії, траву чабрецю, коріння аїру, траву собачої кропиви, плоди горобини звичайної, квіти нагідок, паростки вереску, листя подорожнику при наступному співвідношенні компонентів, мас. %:

плоди глоду криваво-червоного	19-21
трава хвоща польового	7-9
кореневища валеріани	4-6
трава м'яти перцевої	1-3
трава материнки	2-4
трава звіробою	2-4
листя берези	1-3
листя мати-й-мачухи	2-4
листя суниці	4-6
плоди шипшини	7-9
трава деревію	2-4
квіти ромашки	2-4
листя шавлії	1-3
трава чабрецю	1-3
коріння аїру	2-4
трава собачої кропиви	3-5
плоди горобини звичайної	9-11
квіти нагідок	7-9
паростки вереску	2-4
листя подорожнику	2-4

Зазначені ознаки складають сутність корисної моделі.

До складу трав'яного чаю №9 (серцево-судинного) входить комплекс біологічно активних сполук, а саме: фенольні сполуки, органічні кислоти, біогенні аміни вітаміни, мікро- та макроелементи, смоли, ефірні олії, дубильні та в'язучі речовини, які обумовлюють ангіопротекторну, протизапальну, гіпотензивну, спазмолітичну, заспокійливу, сечогінну дії. Збільшують виділення сечі, зменшує кількість білку в ній, покращує загальний обмін речовин.

Трава собачої кропиви містить алкалоїди, леонуридин і леонуридин, амін стахидрин, флавоноїди, сапоніни, дубильні речовини, ефірну олію, органічні кислоти (яблучна, винна, лимонна, ванілінова), гіркі й цукристі

речовини, вітаміни (А, Е, С) та мінеральні солі (калій, кальцій, натрій, сірка). Препарати собачої кропиви за характером дії на організм людини мають спазмолітичні, седативні та гіпотензивні властивості, уповільнюють серцевий ритм, збільшують силу серцевих скорочень, виявляють слабку діуретичну дію. Їх застосовують при кардіосклерозі, підвищенні артеріального тиску, стенокардії, міокардиті, кардіоневрозі, надмірній нервовій збудливості, у разі психастенії й неврастенії, що супроводиться безсонням, відчуттям напруженості й підвищеною реактивністю, та при вегетоневрозах.

Плоди глоду криваво-червоного містять гіперозид, кверцетин, вітексин, сапонаретин, орієнтир, гомоорієнтир, рамнозиди вітексину, фенолокислоти (кавова, хлорогенова), аміни (холін, ацетилхолін, три метиламін). Галенові препарати глоду криваво-червоного виявляють кардіотонічну, спазмолітичну, гіпотензивну, седативну та десенсибілізуючу дію. Глід здатний збільшувати силу серцевих скорочень, регулювати кров'яний тиск (підвищений - знижує, знижений - підвищує), зменшувати збудливість нервової системи, зумовлювати глибокий, спокійний і тривалий сон, не спричиняючи після пробудження станів психічного пригнічення. Препарати глоду малотоксичні, не мають кумулятивних властивостей і не спричиняють побічних явищ. Їх використовують при різних захворюваннях серцевого м'яза, зокрема, при коронаритах, які супроводяться симптомами стенокардії, при гіпертонічній хворобі, особливо при склеротичній та вегетативно-нервовій її формі; при гострому суглобовому ревматизмі, а також при клімактеричному неврозі.

Кореневища валеріани містять ефірну олію, біциклічні сесквітерпени, алкалоїди, невелику кількість валепотріату. Застосовують при нервовій збудливості і спастичних болях у шлунку і кишечнику, при безсонні і невротичному серцебитті.

Трава чебрецю містить ефірну олію з тимолом (до 50%), карвакролом, боркеолом, тимолом, піненом, дубильні речовини, флавоноїди, тритерпенові кислоти, мінеральні солі. Рослина має актиспастичні і дезінфікуючі властивості, покращує функціональний стан бронхолегеневої системи та шлунково-кишкового тракту.

Трава м'яти перцевої містить ефірну олію (ментол, ментон, ефіри ментолу), каротин, флавоноїди, гіркоти, органічні кислоти (урсолова, мелісинова, лінолієва, орлеанова), мікро- та мікроелементи. Обумовлює антисептичну, спазмолітичну, вітрогінну, секретостимулюючу та подразнюючу дію.

Трава материнки містить ефірні олії, сесквітерпени, вільні спирти, поліфенольні сполуки, флавоноїдні глікозиди, дубильні речовини та аскорбінову кислоту. Застосовується як седативний, знеболюючий, протизапальний, утеротонічний засіб.

Рослинний збір, що заявляється, є ефективним у лікуванні захворювань нервової системи, лікує залізодефіцитну анемію, покращує діяльність серцево-судинної системи (профілактика стенокардії та гіпертонії у початковій стадії), попереджує розвиток атеросклерозу, нормалізує високий кров'яний тиск.

Трав'яний чай №9 готують із лікарських рослин, зібраних та перероблених по прийнятих технологіях. Трав'яний чай готують у вигляді суміші (мас. %): плодів глоду криваво-червоного (19-21), трави хвоща польового (7-9), кореневища валеріани (4-6), трави м'яти перцевої (1-3), трави материнки (2-4), трави звіробою (2-4), листя берези (1-3), листя мати-й-мачухи (2-4), листя суниці (4-6), плодів шипшини (7-9), трави деревію (2-4), квітів ромашки (2-4), листя шавлії (1-3), трави чебрецю (1-3), коріння айру (2-4), трави собачої кропиви (3-5), плодів горобини звичайної (9-11), квітів нагідок (7-9), паростків вереску (2-4), листя подорожнику (2-4).

Для зручності застосування попередньо подрібнений збір розфасовується в пакетики для разової заварки вагою 1,5г, що виготовлені із фільтрувального паперу ґатунку 7191/7292 виробництва Великобританії фірми "Екстеп ООЕ", який не розмокає. З зазначеної рослинної сировини готують напій шляхом заливання 1 пакетика для разової заварки вагою 1,5г 1 стаканом окропу, настоюють протягом 10 хвилин. Отриманий напій приймають усередину гарячим по 1 стакану на день.

Приклади конкретного виконання.

Приклад 1. Трав'яний чай №9 готують у вигляді суміші (мас. %):

плоди глоду криваво-червоного	19
трава хвощу польового	7
кореневища валеріани	4
трава м'яти перцевої	3
трава материнки	4
трава звіробою	4
листя берези	3
листя мати-й-мачухи	4
листя суниці	4
плоди шипшини	7
трава деревію	2
квіти ромашки	4
листя шавлії	3
трава чебрецю	3
коріння айру	4
трава собачої кропиви	3
плоди горобини звичайної	9
квіти нагідок	7
паростки вереску	2
листя подорожнику	4

Зазначений збір у кількості 1 пакетика для разової заварки вагою 1,5г заливають 1 стаканом окропу, дають настоятися протягом 10 хвилин. Отриманий напій приймають усередину гарячим по 1 стакану на день. Застосування збору, що заявляється, по зазначеній процедурі забезпечує більш ефективний результат у частині загальнозміцнюючого та оздоровчого впливу на організм людини при серцево-судинних захворюваннях в

порівнянні з прототипом.

Приклад 2. Трав'яний чай №9 готують та приймають аналогічно прикладу 1, тільки суміш беруть при наступному співвідношенні компонентів, (мас. %):

плоди глоду криваво-червоного	20
трава хвощу польового	8
кореневища валеріани	5
трава м'яти перцевої	2
трава материнки	3
трава звіробою	3
листя берези	2
листя мати-й-мачухи	3
листя суніці	5
плоди шипшини	8
трава деревію	3
квіти ромашки	3
листя шавлії	2
трава чабрецю	2
коріння аїру	3
трава собачої кропиви	4
плоди горобини звичайної	10
квіти нагідок	8
паростки вереску	3
листя подорожнику	3

Приклад 3. Трав'яний чай №9 готують та приймають аналогічно прикладу 1, тільки суміш беруть при наступному співвідношенні компонентів, (мас. %):

плоди глоду криваво-червоного	21
трава хвощу польового	9
кореневища валеріани	6
трава м'яти перцевої	1
трава материнки	2
трава звіробою	2
листя берези	1
листя мати-й-мачухи	2
листя суніці	6
плоди шипшини	9
трава деревію	4
квіти ромашки	2
листя шавлії	1
трава чабрецю	1
коріння аїру	2
трава собачої кропиви	5
плоди горобини звичайної	11
квіти нагідок	9
паростки вереску	4
листя подорожнику	2

Застосування трав'яного чаю №9 (від серцево-судинних захворювань) по прикладу забезпечує такий же результат, як і по прикладах 1 і 2 щодо загальнозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на організм людини при серцево-судинних захворюваннях у порівнянні з прототипом.

Наведені приклади підтверджують, що цей трав'яний чай №9, який по своєму складу є нешкідливим, практично нетоксичний, не має побічної дії в межах зазначених компонентів і їхніх співвідношень, забезпечує більш високий результат при його застосуванні в якості серцево-судинної системи, сприяє покращенню обмінних процесів міокарду, стінок судин, попередження розвитку атеросклерозу.

Джерела інформації, які використані при складанні заявки:

1. Кархут В.В. Ліки навколо нас. - Київ: Здоров'я, 1978. - С.61.
2. Патент України № 5377 МПК А 23 F 3/34, опубл. 15.03.2005. Бюл. №3, 2005р.
3. Патент України № 15964 МПК А 23 F 3/34, опубл. 17.07.2006. Бюл. №7, 2006р. /прототип/.